

13 K miesięcznie
z odsyłką

(bez odsyłki 11-50 K).

Prenumerata zamiejscowa: w Czechach, Austrii, Niemczech, Węgrzech, Szwajcarii 16 K.

Cena numeru 56 h
pojedynczegoRedakcyjne otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej.

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Konto czekowe Nr. 140.256.
Listach pocztowych na listy Nr. 116.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
Grodzka 13, II. p. Tel. 1354.
Konto czekowe 140.002.Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
półtem 1 K, w nadesłanym
3 K. Głosy publiczne po 4 K
za wiersz.

Krach polityki endeckiej.

Sprawa Galicji wschodniej.

(Tel. „Naprzodu“)

Warszawa, 2 grudnia.

Gdy piszę te słowa, odbywają się jeszcze narady wspólne komisji zagr. z konwentem seniorów nad sytuacją polityczną w związku z klęską polityki polskiej w sprawie wsch. Galicji.

Jedno jest pewnem, że polityka narodowo-demokratyczna, jednostronna, nie uwzględniająca Anglii, imperyalistyczna poniosła silną klęskę. Tak starała się nd. wygrać politycznie na kartę wschodnio-galicyską, tak skwapliwie grała rolę szczególnej opiekunki wsch. Galicji — tej samej wsch. Galicji zresztą, którą podczas rosyjskiej okupacji St. Grabski już odstępował był Bobrińskiemu i Rosji... Ostatnia klęska dyplomatyczna jest wprost katastrofą dla pyszałkowanej polityki Komitetu Narodowego, który o niczem nie wiedział i wszystko przegapił...

Zapewne ten fakt katastrofalny jest jedną z przyczyn, dla których nd. niechętnie by widziała swych czołowych ludzi w nowym gabinecie Paderewskiego. Poco się ponownie kompromitować? poco dawać ludzi do gabinetu porażek? dlaczego nie zwać wszystkiego na pechowca Paderewskiego?

Głębinski próbuje salwować endecków w „Gazecie Warszawskiej“. Podaje między innymi ciekawe informacje. Zapewnia mianowicie p. Głębinski, że „proponycja Rady Najwyższej będzie przedłożona rządowi polskiemu, a następnie Sejmowi do zatwierdzenia lub odpowiedzi“.

Donosi dalej, że z terytorium Galicji Wschodniej odcięto 8.000 kilometrów, **śladem powiatów politycznych** (Przemyśl, Brzozów, Jarosław, Cieszanów, Sanok, Dobromil i Lisko), nadto kilka gmin z powiatu rawskiego i starosamborskiego (Chyrow) i oddano je wraz z dotychczasową Galicyą Zachodnią **definitywnie Polsce**, skutkiem czego w wyodrębnionym kraju będzie **miljon siedemset tysięcy polaków**, a blisko dwa miliony osiemset tysięcy rusinów. Donosi nadto, że rząd polski i ludność Galicji Wschodniej mają się odnosić **do Ligi Narodów w sprawach agrarnych**, że co do składu sejmu lwowskiego nie wydano bliższych postanowień, że postanowiono jednak, iż sejm ten zajmować się ma sprawami wyznaniowymi, oświatowymi, dobroczynnymi, higieny, lokalnych środków komunikacji, popierania szkolnictwa i melioracji, organizacją gmin, podatków i spraw agrarnych, że wreszcie decyzja nie daje żadnej odpowiedzi, **kto zajęć się ma odbudową kraju** kto małożyć na wynagrodzenie szkód i na odrodzenie wytwórczości najszerzszych kół społeczeństwa, kto uregulować ma obrót pieniężny i walutę.

Nic jednak naprawdę realnego p. Gł. powie-

dzieć na usprawiedliwienie endeckiej polityki nie może i tylko wymyśla **na Anglię**, która wy mogła tę decyzję na Radzie najwyższej ze względu na **zobowiązania wobec Rosji carskiej(?)**.

Prasa warszawska i opinia publiczna jest ogromnie zaniepokojona. Zapytuje — kto będzie ponosił **koszta odbudowy**, jeśli Galicya wschod. ma po 25 latach przestać należeć do Polski? Czy będzie mogło istnieć **spokojne życie** i czy będzie się mogło tworzyć pracować w Galicji, gdzie będzie wciąż waśń, wciąż niepokój, wciąż przygotowywanie się do chwili decydującej? czy Polska nie stanie się prosto **igraszką intryg** państw ościennych, które będą starały się wygrywać wsch. Galicyę przeciwko Polsce?

„Robotnik“ słusznie podkreśla, że trzeba za stanowić się z jaką łatwością **Czechy** zaanektowały do swego państwa 4 milionów Niemców, miliony Słowaków i Rusinów, nie napotykając na najmniejszy sprzeciw ze strony koalicji, a jak z drugiej strony Polskę się krzywdzi przy każdej sprawie — aby pojąć, jak **dziecinną igraszką w rękach koalicji i imperyalizmu braci słowiańskich są dyplomaci endeccy**.

Galicja Wschodnia była zawsze „specyalnością“ narodowej demokracji. Ta sprawa zawsze była przez endecję wysuwana na pierwszy plan, jej nadawano największy rozgłos, Galicyę, Wsch. narodowi demokraci uznawali za probierz patriotyzmu polskiego. Dyplomacja narodowo demokratyczna **lekceważyła i pozostawiała w cieniu śląsk Cieszyński i Górny**, aby tem jaskrawiej akcentować sprawę Galicji Wschodniej.

I oto właśnie na tym punkcie politykę i dyplomację endecką spotkał największy cios, iście piorunująca klęska.

Powszechnie się oczekuje rozwiązania **kwestyi gabinetowej** od dzisiejszego posiedzenia seniorów i komisji zagranicznej. Paderewski bowiem czuje, iż sytuacja staje się coraz to — **śmieszniejsza**... Ludowcy zapewniają, że na wszystkie propozycje niefortunnego premiera odpowiedzili **negatywnie** i że z Paderewskim, jako premierem, nie będą gadali...

Nowe i stare nazwiska fruują w powietrzu. Nazwisko **Strońskiego** wyłania się często przy omawianiu stanowiska wiceministra spraw zagranicznych; ale ciąży na nim, jak wiadomo, niezbyt wyraźna przeszkoda w związku z wystąpieniem Legionów w Karpaty.

A co będzie, jeśli Paderewski runie ostatecznie? — zapytuje ogół. Na ten (prawdopodobny zresztą) wypadek wysuwane są różne kombinacje, między innymi z Wojciechowskim na czele i z gen. Sosnkowskim w min. spraw wewnętrznych.

Zobaczmy, co przyniesie dzisiejsze posiedzenie konwentu... **Gz.**

Niemcy nie tylko nie chcieli uznać tego żądania ententy ale nawet wyrzuciły jej afront całkiem niezwykły ze strony państwa zwycięzonego. Na drugi dzień po wręczeniu delegacji niemieckiej protokołu dodatkowego p. Simson wyjechał z Paryża, 23 listopada zaś uczynili to samo niemieccy delegaci techniczni. W ten sposób rokowania w sprawie wprowadzenia w życie traktatu pokojowego stały się niemożliwe a skutkiem tego dzień 1 grudnia minął, a pokój nie nabrał wciąż mocy obowiązującej.

Z powodu takiego postępowania p. Clemenceau jako przewodniczący konferencji pokojowej wystosował protest do rządu niemieckiego, czyniąc go odpowiedzialnym za odwieczenie pokoju. W nocy p. Clemenceau uderza jednak brak zapowiedzi jakichkolwiek środków przymusowych przeciw Niemcom. Jedyne represye, jakimi grozi francuski premier polegają na zastrzygnięciu we Francji jeńców niemieckich, których odesłania do domu rząd Rzeszy domaga się z coraz to większą natarczywością. Niewątpliwie szerokim kołom ludności niemieckiej zależy ogromnie na powrocie znajdujących się w niewoli członków rodzin. Ale wzgląd ten nie wystarcza dla skłonienia rządu niemieckiego do powolności wobec wymagań koalicji.

Gabinet berliński w oficjalnem wynurzeniu zastrzegł się bardzo stanowczo, jakoby jego zachowanie się zmierzało do odroczenia wejścia w życie traktatu wersalskiego, owszem podkreślił, że Niemcom bardzo zależy na jaknajrychlejszym nastaniu pokoju. Odjazd p. Simsona i towarzyszy z Paryża tłumaczył okolicznością, że delegacja niemiecka nie mogła na własną rękę podpisać protokołu dodatkowego i musiała wprzód ustnie zdać sprawę rządowi Rzeszy i zasięgnąć od niego instrukcji. Uczynienie zadość niektórym postulatom koalicji wymaga prócz tego zgody Zgromadzenia Narodowego.

Równocześnie rozchodzą się pogłoski o groźbą z powodu żądań ententy zawartych w protokole dodatkowym przesłanym rządowi w Niemczech. Członkowie rządu należący do partii demokratycznej, która jak wiadomo swego czasu głosowała przeciw podpisaniu traktatu wersalskiego i z tego powodu **wystąpiła z koalicji rządowej**, sprzeciwiają się stanowczo wypełnieniu żądań ententy. Stanowisko centrum będącego w rządzie i w Zgromadzeniu Narodowym językiem u wagi jest niepewne.

Pomimo wszystkich oficjalnych oświadczeń jest rzeczą jasną, iż taktyka niemiecka ma na celu jak najdalsze odroczenie pokoju w nadziei że komplikująca się coraz bardziej sytuacja międzynarodowa doprowadzi do zupełnej zmiany stosunków i uczyni traktat wersalski bezwartościowym świstkiem papieru, podobnie, jak się to stało z traktatem w Brześciu Litewskim i w Bukareszcie. Losy pokoju wersalskiego po odrzuceniu go przez senat amerykański i po wyborach we Włoszech są mocno niepewne. Nadzieje na kompromis pomiędzy partią republikańską i demokratyczną, któryby umożliwił ratyfikację pokoju wersalskiego przez Stany Zjednoczone, są bardzo słabe. W parlamencie włoskim, który musi zatwierdzić tymczasową ratyfikację dokonaną zapomocą dekretu królewskiego, większość złożona z katolików i socjalistów jest za odrzuceniem ratyfikacji. Postępowanie d'Annunzia i nacyonalistów włoskich grozi każdej chwili wybuchem wojny pomiędzy Włochami i Jugosławią. Okoliczności te tłumaczą aż nadto dobrze miękkość koalicji wobec Niemiec. Dla Polski przeciąganie się obecnego stanu rzeczy, nie będącego ani pokojem ani wojną, pociąga za sobą fatalne następstwa. Państwo polskie pozostaje wciąż bez Bydgoszczy, Torunia i Grudziądza, bez własnego dostępu do morza. Obszary plebiscytowe jęczą dalej pod jarzmem pruskim. Groźba niemiecka ciąży nad naszą granicą zachodnią i odbiera nam swobodę ruchów. Uregulowanie naszych stosunków gospo-

Niemcy grają na zwłokę.

1 listopada br. Najwyższa Rada mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych wezwwała rząd niemiecki do przysłania do Paryża pełnomocników, którzyby zawarli umowę w sprawie wprowadzenia w życie traktatu pokojowego. — Umowa miała w szczególności dotyczyć sposobów oddania Polsce ziem przyznanych jej przez pokój wersalski oraz objęcia w zarząd koalicji obszarów plebiscytowych.

Niemcy nie spieszyli się bynajmniej z uczynieniem zadość wezwaniu koalicji. Dopiero 19 listopada przybył do Paryża pełnomocnik niemiecki Simson wraz z delegatami technicznymi. Następnego dnia Rada Najwyższa postanowiła, że wymiana ratyfikacji a temsamem wejście w życie traktatu pokojowego nastąpi 1 grudnia. Ró-

wnocześnie uchwaliła przedłożyć Niemcom do podpisania obok konwencji w sprawie wykonania przepisów traktatu także protokół dodatkowy do tego ostatniego, dotyczący naruszenia postanowień rozejmu przez Niemcy.

Najważniejsze wykroczenia przeciw warunkom zawieszenia broni są następujące: niedostarczenie przez Niemców przepisanej ilości maszyn i wagonów kolejowych, okrętów, maszyn przemysłowych, węgla, wreszcie bydła, koni i innych zwierząt domowych. Następnie zatopienie niemieckiej floty wojennej, internowanej w Scapa-Flow, która według postanowień traktatu wersalskiego miała przejść na własność koalicji. Wreszcie nieopróźnienie krajów bałtyckich i wywołanie zbrojnego konfliktu przez wojska von der Goltza. Za te wszystkie naruszenia rozejmu koalicja czyni Niemcy odpowiedzialnymi i domaga się oszkodowania.

darczyh zależy od wejścia w życie pokoju. W tych warunkach stworzenie rzeczywistego rządu w Polsce, świadomego celów swej polityki i umiejącego dobrać odpowiednie środki dla osiągnięcia tych celów, jest nagłą koniecznością.

Sród przesilenia gabinetowego.

P. A. T. rozesała depeszę, podającą za „Prze-głosem Wieczornym” listę rzekomego utworzonego gabinetu. Pieczęć **oficjalnej agencji**, nadana pogłosce, może w błąd wprowadzić opinię, że chodzi tu o informację pewną, którą tylko tak dziwnie wstydliwie się podaje... „N. Reforma” już nawet komentuje tę listę, przyczem p. Skulskiego nazywa prezesem... N. Z. R.!

Lista owa zawiera między innymi trzy nazwiska witosowców, już dawno wspomniane (Kędziora, Bujaka, Grzędzielskiego).

Tymczasem bodaj że losy nowego gabinetu są nadal zgola niepewne; w obozie ludowców zaznaczyło się chwieianie w opozycyjności wobec Paderewskiego, lecz **dwuznaczne stanowisko endeków** ostudziło ich pokusy gabinetowe.

Odnosną scenkę z obrad klubu ludowców tak przedstawia „Czas”:

Podczas obrad klubu polskiego Stronnictwa ludowego zgłosił się w sali posiedzenia reprezentant Związku ludowo-narodowego i oświadczył poufnie, że chociaż Związek nie występuje przeciw p. Paderewskiemu, to jednak gabinetu jego popierać nie będzie. Takie samo oświadczenie złożył także reprezentant klubu mieszczańskiego.

W międzyczasie poseł Skarbek **ostentacyjnie** głośił na korytarzu, iż gabinet, w takich warunkach utworzony przez p. Paderewskiego, byłby **parodią rządu**, że nie mógłby się długo utrzymać, że p. Paderewski nie ma zdolności do rządzenia.

Podobnie wyrażał się głośno p. Rosset, przywódca klubu mieszczańskiego.

Co najdziwniejsze jednak, że p. Skulski, który dotychczas bez zastrzeżeń najgorliwiej popierał p. Paderewskiego, był mu pomocnym i najgorliwiej zabiegał około utworzenia nowego gabinetu pod prezydenturą p. Paderewskiego, znacznie ochłodził, usunął się w rezerwę i widocznie przygotowuje sobie drogę do odwrotu.

Ulbrzymie rekwizycje we Lwowie

Kilka tysięcy kg skór już znaleziono, dalsze rekwizycje w toku.

„Dziennik Ludowy” donosi:

Nieuczciwość paskarzy przechodzi wprost w bezczelną zbrodnię. W dostawach skór dla wojska, które nadesłano z centrali do magazynów wojskowych we Lwowie, pomiędzy skórami na podeszwy znaleziono **kilkadziesiąt kilogramów tekturowych podeszew, pomalowanych na czerwono**. Jeżeli dodamy ogromną nieudolność i niedbałość, cechującą dostawców wojskowych to nie zdziwi nikogo, że zmuszona koniecznością intendancja DOG. zarządziła w asystencji członków MSO. i funkcjonariuszów Urzędu zwalczania lichwy, rekwizycje koniecznych i potrzebnych materiałów. Wyniki rekwizycji wykazały, że paskarze potrafili zmagazynować i ukryć

kolosalne składy materiałów.

Rzeczy te leżały ukryte nie w tym celu, ażeby publiczność mogła z nich korzystać, lecz dlatego, by przez ukrywanie towarów uczynić sztuczny **głód i ciągle podwyżki cen.**

W zeszłym tygodniu zdołano w niektórych **tylko sklepach odnaleźć**

4.000 kg skór

wszelkiego rodzaju, a dalsze poszukiwania w poniedziałek były uwieńczone jeszcze pomyślniejszym rezultatem, bo tylko w jednym magazynie biura spedycyjnego Nakel i Chamajdes przy ul. Sykstuskiej znaleziono skór na

pół miliona koron, które na kilku wozach złożono.

Materiały te będą użyte w przeważnej części dla formacji frontowych, które wysyła się z okręgu etapowego D. O. G., a które muszą być odpowiednio wyekwipowane.

Rekwizycje te są bardzo nie w smak mafii paskarskiej. Już obecnie odgrają się, że za to wszystko zapłaci z procentem publiczność, bo nieszczęśliwy, „pokrzywdzony” paskarz z procentem powetuje sobie straty poniesione przy rekwizycji, na podwyżce cen towarów dla publiczności. Jesteśmy pewni, że zamysłów tych nie uda się zrealizować tym panem, bo na to znaj-

dzie się rada, a złote czasy dla paskarzy chylą się ku końcowi.

Wobec mizeryi aprowizacyjnej po miastach koniecznym jest, by z **równą energią wojskowość przeprowadziła rekwizycję zbóż na opornych obszarach**, bo sądzimy, że równa miara winna być stosowana dla wszystkich.

Z DNIA.

KONWENT SENIORÓW O SPRAWIE GALICYI WSCHODNIEJ.

Onegdaj o godz. 4 i pół odbyło się posiedzenie Konwentu Seniorów, z udziałem członków komisji dla spraw zagranicznych.

Pan Paderewski przybył na posiedzenie w celu zreferowania kwestyi Galicyi Wschodniej. Ze słów p. Paderewskiego wynikało, że przyszedł on wreszcie do wniosku, iż **wieści, zakomunikowane mu przez poselstwo polskie w Paryżu, posiadają charakter urzędowy.**

Pan Paderewski oświadczył, że „pod wpływem pierwszego wrażenia chciał się podać do dymisji”, że jednak jego „przyjaciele z pośród przebywających w Warszawie cudzoziemców” ostrzegli go, iż podobny krok wywarłby niemiłe wrażenie na Entente. Prezydent prosił tedy posłów, by się wypowiedzieli w tej materii.

Z mówców wystąpił z ostrą krytyką polityki zagranicznej rządu i deleg. paryskiej tow. **Daszyński**, wskazując na możliwość porozumienia się z Ukrainą na gruncie wrogiego stosunku do zabobrości rosyjskiej.

Prez. min. Paderewski odpowiadając na mowę p. Daszyńskiego, bronił swej polityki zagranicznej. Mowę swą zakończył premier oświadczeniem, że do Paryża pojechać może jako prezydent ministrów, albo jako prywatna osoba, ale w żadnej innej roli...

Konwent seniorów rozszedł się bez uchwał, a statut dla Galicyi Wschodniej, uchwalony przez Radę Najwyższą, ma być dopiero przedstawiony przez p. Paderewskiego i rozpatrzonej w komisji do spraw zagranicznych. (Obszerniejsze sprawozdanie podamy w numerze jutrzejszym).

ZAPOWIEDZ STREJKU GŁODOWEGO W BORYSLAWIU.

Z Borysławia donoszą:

Onegdaj odbyło się wielkie zgromadzenie w sprawie nędzy aprowizacyjnej. Przemawiali tow. poseł **Żulawski** i sekretarz związku górników tow. **Lizak**.

Jeżeli tworzący się obecnie rząd nie da gwarancji, że stosunki żywnościowe się poprawią, robotnicy zapowiadają, że porzucą pracę, gdyż w tych warunkach dalej pracować nie mogą.

Nad zagłębiami naftowem zawisło niebezpieczeństwo zastanowienia życia przemysłowego, jeżeli miarodajne czynniki rządowe nie zdołają się na energię, aby głodne rzesze robotnicze nie ginęły z głodu. Robotnicy czekają jeszcze tylko kilka dni.

REWELACJE KAUTSKY'EGO O WINIE WILHELMIA.

Wiedeń. (PAT) „Der Morgen” ogłasza wyjątki z publikacji Karola Kautsky'ego „Jak wojna powstała?”, podające nowe szczegóły o uwagach i zapiskach cesarza Wilhelma na sprawozdaniu ambasadora w Wiedniu, Tschirsky'ego. Między innymi podano tam następujący epizod: Tschirsky w sprawozdaniu swem podaje, że stara się wpłynąć na rząd wiedeński **uspakajająco**. Do tego dodał cesarz Wilhelm następującą uwagę: **Kto go do tego upoważnił? To jest całkiem głupie i nie obchodzi go zupełnie.** Potem **będą mówili, że Niemcy nie chcą.** Niechaj da spokój temu głupstwu. Z Serbami trzeba zrobić koniec i to rychło. Inne dopiski cesarza Wilhelma również brzmią w tym tonie.

Berlin. (PAT) „Berliner Tageblatt” donosi, że rząd niemiecki jest niezadowolony z powodu publikacji Kautsky'ego i zarzuca mu, że **naruszył tajemnicę urzędową.**

ODPARCIE ATAKÓW BOLSZEWICKICH.

Warszawa (PAT) Kom. szt. gen. wojsk polskich z dn. 3 bm. Front litewsko-białoruski: **Atak nieprzyjacielski na nasze pozycje pod Dźwińskiem odparto.** W okolicy Kamień Lepel drobne utarczki patroli wywiadowczej. W odcińku Polesia uderzył nieprzyjaciół na Petryków i Nowosiółkę. Atak został z wielkimi stratami nieprzyjaciela odparty. Front wołyński: Spokój.

BOLSZEWICY O BLOKU Z INDYI, CHIN I ROSYI.

Moskwa. (W. B. K.) Władze bolszewickie wydały komunikat, w którym donoszą o sukcesach przeciw Koczakowi, otwierających woj-

skom bolszewickim drogę na Sybir, rozwijając cały plan przyszłej polityki bolszewickiej na Wschodzie. Komunikat powiada, że przez posunięcie się na wschód **uda się bolszewikom połączyć z Chinami**, które — wedle komunikatu — objęte są ogniem rewolucyj i pochlomiete walką z japońskimi oddziałami. Przez Chiny **będzie się rząd sowieński starał nawiązać kontakt z Indiami**, **wznieść tam powstanie przeciw Anglii** i stworzyć jednolity blok bolszewicki, złożony z Indyi, Chin i Rosyi.

DENIKIN EWAKUOWAŁ CARYCYN.

Moskwa. (W. B. K.) Wedle wiadomości tuł prasy, toczy się obecnie **zacięta walka o Carycyn między bolszewikami a Denikinem**. Informacje te powiada, że **bolszewicy stoją o 5 wiorst od Carycyna**, który ma być już ewakuowany.

PRZYMUSOWE ZNIŻENIE CEN W SKLEPACH

Zagrzeb (PAT) Rząd wydał ostre zarządzenia przeciwko drożyznie i magazynowaniu towarów. Wszyscy kupcy jugosłowiańscy muszą **zniżyć cenę do wysokości cen z dnia 5 listopada b. r.**

WIELKIE STREJKI WĘGLOWE W CZECHACH

Fraga, 27 listopada. W mostkiewskim zagłębiu węglowym wybuchł strejk generalny. Strejkujący żądają upaństwowienia kopalń, wstrzymania wywozu węgla i zniesienia przywilejów firmy Weiman-Peczek w handlu węglem. Dotychczasowi mężowie zaufania i funkcjonariusze związku zawodowego, którzy usiłowali strejk zahamować zostali **złożeni z urzędów**. Strejk rozszerzył się szybko na zagłębia kometowskie, falkenaukskie i teplickie. Czescy i niemieccy górnicy występują solidarnie. Interwencja ministra pracy Hampla nie ma po-mo-gła.

ROZBICIE POLSKIEGO ZGROMADZENIA ROBOTNICZEGO PRZEZ ŻÓLDACTWO CZESKIE

Cieszyn (PAT). W niedzielę odbyło się w Orłowej, w domu robotniczym, **zgromadzenie robotników polskich**. Na sali zjawili się także kilkudziesięciu robotników czeskich i oficer czeski, podczas gdy równocześnie **żołnierze czescy otoczyli budynek**. Kiedy referent Kubowicz mówił o sprawach zawodowych, panował spokój. Skoro jednak zaczął mówić o **nieposzanowaniu wolności prasy polskiej przez Czechów**, wszczęli obecni na sali Czesi **plakalny hałas i rzucili się na referenta**, którego pobili. Równocześnie **włargnęli na salę żołnierze czescy i rozpędzili zgromadzonych.**

NOWE GWALTY ANTYPOLSKIE CZECHÓW.

Cieszyn. (PAT) Na żądanie czeskiego komitetu plebiscytowego przesłał komisaryat policyjny w Morawskiej Ostrawie do wszystkich kopalń i urzędów gminnych okółnik, w którym **zakazuje przyjmować robotników z poza linii demarkacyjnej**, a gminom zabrania **dawać mieszkani takim robotnikom**. Rozporządzenie to krzywdzi przede wszystkim ludność górska, która skazana jest na zarobki w kopalniach i fabrykach w zagłębiu ostrawsko-karwińskim.

SOCYALISTA MINISTREM OŚWIATY W SZWECYI.

Sztokholm, 4 grudnia (PAT). Król mianował ministrem spraw wewnętrznych Holmquista, a ministrem oświaty Olsona. Holmquist należy do partii liberalnej, Olson zaś nauczyciel z Göteborga, jest socjalistą.

STANY ZJEDNOCZONE ZNÓW NAPADAJĄ NA MEKSYK.

„Times” donosi, że w Meksyku wybuchła wojna domowa, prezydent Carranza uciekł ze stolicy i w Waszyngtonie krąży wieści o zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Meksykiem. Związek między wewnętrznymi zamieszkami a zerwaniem stosunków dyplomatycznych ze Stanami wydaje się napozór niejasny. Polega on na tem, że Stany Zjednoczone dają oddawna do aneksyi Meksyku, który broni swej niepodległości rozpaczliwie i w tym celu podsyca w nim wewnętrzne zamieszki. Na rok przed wojną światową, gdy w Meksyku wybuchła wojna domowa, Stany napadły nań bez żadnej przyczyny, jawnie głosząc zabobrze zamiary, zawiodły się jednak, gdyż wobec niebezpieczeństwa narodowego walczące partie pojednały się i bohaterki opór Meksykan zmusił Stany do odejścia z niczem. Planów podboju Meksyku nie wyrzucił się jednak Wilson i nie dopuścił do przycięcia go do Ligi Narodów, aby mieć wolną rękę. Obecnie, jak się zdaje, uznał chwilę za odpowiednią do nowego napadu na słabszego sąsiada.

NASZYJNIK HRABINY

dramat detektywiczny w 4 aktach, oraz

PANNA PO WOJNIE

wesela komedia w 4 aktach z Hagną Bozewską w roli tytułowej.

KINOTEATR „SZUKA” — HOTEL SASKI, UL. SW. JANA 6.

zreniami meteorologicznymi (powietrznymi). Fantastyczne zapowiedzi p. Porta są więc całkiem dowolne i pozbawione wszelkiej racjonalnej podstawy.

3. mniemanie p. Porta, iż „złączenia” planet są dla nas groźne, nie jest bynajmniej jakimś nowym odkryciem, ale, przeciwnie, stanowi omyślnie przesadę astrologiczną, któremu fakty historyczne dawno już zadawały stanowczy kłam. Na przykład, w r. 1524 spodziewano się z takiegoż powodu, powszechnego potopu, ale w rzeczywistości nie nastąpiło nic podobnego (zaznaczmy, że z m. r. 1524 była bardzo łagodna). — Wobec powyższego wszelkie obawy „końca świata” czy też tylko nadzwyczajnych mrozów, zamieci, orkanów, trzęsień ziemi, zaćmień słońca itp. są najzupełniej płonne, gdyż zapowiedzi p. Porta są to poprostu pospolite brednie.

Zbędny zgola niepokój, wywołany w kraju rzekomo astronomicznymi przepowiedniami, świadczy wymownie o potrzebie pogłębienia wiedzy astronomicznej w szerokich warstwach społeczeństwa, ku czemu musimy posiadać własne ognisko nauki o niebie w postaci Narodowego Instytutu Astronomicznego.

RABUNKI STRAŻY KOLEJOWEJ. Otrzymujemy następujące pismo: „Dn. 18 listopada 1919 na stacji Granica, między godz. 8-mą a 9-tą, żołnierze straży kolejowej Dyrekcji Warszawskiej odebrali nam po parę bochenków chleba i kilka jaj, któreśmy wiozli ze Sławkowa dla naszych rodzin w Krakowie. Na nasze prośby i płacz zjawili się p. naczelnik, który oświadczył, że chleb w jaja skonfiskowano nam na skarb państwowy (sic!). Jeżeli jest to prawda to zapytujemy miarodajne czynniki, dlaczego żołnierze zaraz jaja wypili posypując je cukrem zabranym innym kobietom, łącz nas przy tem słowami, których ze względów etycznych podać nie możemy. Chleb nasz sprzedano żołnierzom po 2 i 3 marki za bochenek, a 2 bochenki zginęły w kancelarii, w której był tylko sam p. naczelnik. Za chleb dostaliśmy pokwitowania, które głodu naszych rodzin nie zaspokoja. Widać, że p. naczelnik z żołnierzami żyje w dobrej komitywie, bo go jeden z żołnierzy zapytywał: „niema pan więcej takich śmierdzących jaj”.

Gdy jedna z nas prosiła i błagała p. naczelnika aby jej oddał chleb, to tenże zawołał do żołnierzy: „Wyrzucić tę cholere!” Na to wezwanie jeden z żołnierzy rozkazał p. naczelnika wypełnić, dodając od siebie tejsze kobiecie kopniaka. Gorsze czasy, jak austriackie. Później gdy nadszedł pociąg w kierunku Krakowa, ci sami żołnierze nie chcieli nas puścić do klasy, dopiero za interwencją „Hallerczyka” dostaliśmy się do przedziałów. Następują podpisy. Kwity na „skonfiskowane” artykuły są w posiadaniu Redakcji. Fakta te ilustrują jaskrawo anarchię panującą dziś na wszystkich polach naszego życia państwowego. Konfiskują wszyscy a zawsze na niekorzyść najbiedniejszych. Najpotworniejszym jest to, że przy „konfiskataci” tych kwalifikujących się jako zwyczajny rabunek, po-

wołują jeszcze na autorytet państwa! Odnosne władze nadużyła te winny zbadać i usunąć, by nie dopuścić do dyskredytowania państwa w opinii jego własnego ludu.

WIELKA KONFISKATA ZŁOTA. Organa kontrolne w Oświęcimiu przyłapały w niedzielę 30 listopada na przestrzeni Oświęcim—Skawina Annę Kornfeld z Oświęcimia, która cała była opakowana złotymi monetami wagi 4 i pół kg. Odebrano jej: 32 sztuk 10 marekówek pruskich, 259 sztuk 20 marekówek, 235 sztuk 5 rubłówek, 81 sztuk 10 rubłówek i 1 sztukę na 15 rubli. Dzięki energii tej kontroli przemysłnictwo złota, uprawiane dotąd z Oświęcimia na wielką skalę, zaczyna być kiepskim interesem.

OMYŁKA DRUKU. W naszym wczorajszym numerze do artykułu wstępnego wkradła się omyłka mogąca wywołać wrażenie błędu w oliczeniu sił w Sejmie. Opuszczono mianowicie przy obliczaniu głosów przeciw Paderewskiemu słowa: N. Z. R. 14 głosów.

TEATR „SIOSTRA HELENA”
Czwartek: „Jeszcze wczoraj” Zofii Wójcickiej.
Piątek: „Dziady” A. Mickiewicza.
TEATR „KACIPIELA”
Czwartek: „Rozwój” Bron. Półki.
Piątek: „Rozwój” prof. Pytla.

TEATR „SIOSTRA HELENA”
Czwartek: „Siostra Helena”.
Piątek: „Baron cygański”.

OPERA W NOWOŚCIACH.
Czwartek: „Romans na dachu”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH
Rynek główny Linia A—B L. 39.
Czwartek, dr. Henr. Fromowicz: „Zabytki sztuki greckiej” (z demonstracjami).
Piątek, dr. Henr. Fromowicz: „Zabytki sztuki greckiej” (z demonstracjami).
Czwartek, Kazimierz Bartoszewicz: „Pogadanka o sprawach bieżących”. (Po wykładzie, muzyka, śpiew, deklamacja).

Z życia partyjnego.

CZŁONKOWIE RADY ROBOTNICZEJ w myśl uchwały powziętej w niedzielę 30 listopada br. w sprawie rozdziału płótna i butów, zechcą zapisywać się na listę odbiorców codziennie między godz. 6—8 wiecz. w biurze sekretariatu Rady Robotniczej ul. Dunajewskiego 5, II. p.
Sekretariat Rady Robotniczej.

Komunikat

w sprawie ubezpieczenia emerytalnego urzędników prywatnych na terenie byłego zaboru austriackiego.

Rozporządzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, ogłoszonym w „Monitorze Polskim” z dnia 10-go listopada 1919 r. Nr. 244 zawieszono działalność austriackiego Powszechnego Zakładu pensyjnego i jego Biur krajowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jego funkcje w ramach dotychczasowych ustaw austriackich objęło Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Urzędników prywatnych we Lwowie, jako Krajowy Zakład Pensyjny.

Ubezpieczenia dokonywane w inny sposób tj. poza dotychczasowym Powszechnym Zakładem pensyjnym i poza Towarzystwem wzaj. Ubezpieczeń Urzędników prywatnych, a więc w pewnych istniejących już krajowych zakładach zastępczych lub też umo-

wach zastępczych, będą nadal ważne, jeżeli dana umowa zastępcza uzyska ponowne zatwierdzenie Rządu. — Podania o to zatwierdzenie winny być wniesione do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie najpóźniej do dnia 1-go stycznia 1920 r.

Natomiast ubezpieczenia w pozakrajowych (austriackich i czeskich) zakładach i umowach nie zwalnia od obowiązku ubezpieczenia w Krajowym Zakładzie Pensyjnym.

Rezerwy premiiowe służące na ubezpieczenie nabytych dotychczas praw członków tak z austr. Powszechnego Zakładu pensyjnego, jak z pozakrajowych zakładów i umów zastępczych, będą Towarzystwu wzaj. ubezpieczeń Urzędników prywatnych, jako Krajowemu Zakładowi Pensyjnemu przekazane.

Na podstawie powyższych postanowień zarządza się, co następuje:

1. P. P. pracodawcy i ubezpieczeni, należący dotychczas do Biura krajowego we Lwowie, zechcą oddać wszelkie zgłoszenia i korespondencje przysłać wprost Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń Urzędników prywatnych, jako Krajowemu Zakładowi Pensyjnemu, we Lwowie ul. Piekarska 1. a, względnie w Krakowie tamtejszemu Biuru Towarzystwa, ul. Tatarska 1. 10., które przejmie też dotychczasową Ekspozyturę Biura kraj. w Krakowie ul. Folwarska 36.

Uiszczanie tak zaległych jak i bieżących premii ubezpieczeniowych odbywać się ma aż do innego uregulowania tej sprawy sposobem dotychczasowym na rachunek Biura krajowego.

2. P. P. pracodawcy i ubezpieczeni na Śląsku Cieszyńskim, należący przedtem do Biura krajowego w Opawie, a obecnie w Bielsku, mają znosić się nadal z temże Biurem we wszystkich sprawach, aż do dalszego zarządzenia, które niebawem nastąpi.

3. P. P. pracodawcy tak z Małopolski, jak i ze Śląska Cieszyńskiego ubezpieczający dotąd swych funkcyjaryuszów w pozakrajowych zakładach i umowach zastępczych winni natychmiast przedłożyć Towarzystwu wzajemnych Ubezpieczeń Urzędników prywatnych we Lwowie, jako Krajowemu Zakładowi Pensyjnemu następujące szczegóły: a) ilu funkcyjaryuszów zatrudniają, b) statut dotyczący zakładu pensyjnego, c) powołanie odnośnego przepisu normy lub działu, wedle którego ubezpieczenie jest zawarte, d) od którego czasu zaprzestano płacić premie ubezpieczeniowe do zakrajowego funduszu pensyjnego. — Odnosi się to także do filii zakrajowych instytucji bankowych, ubezpieczeniowych itd.

Po otrzymaniu tych szczegółów przesyłać Towarzystwu dalsze informacje i formularze potrzebne do uskutecznienia zgłoszeń.

We Lwowie w listopadzie 1919 r.
Delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
Bolesław Lewicki.

Biuro krajowe Powszechnego Zakładu Pensyjnego dla Funkcyjaryuszów we Lwowie.
Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Urzędników Prywatnych we Lwowie.
Krajowy Zakład Pensyjny.

WIEDEN
III. Ungargasse 59-61

MEBLE STYLOWE
ZWYCZAJNE
LUDOWE

„MATURA”

Kraków, ulica Grodzka 32, II piętro
(godziny urzędowe: 10—12 i od 3—5,
dla spraw naukowo-fachowych tylko od 8—4
w niedzielę i święta od 11 do 12 w południe).

Nowe kursa maturalne: I. gimnazjalno-realne, II. Seminaryjne oraz III. kursa wydziałowe dla P. T. Nauczycielstwa otwarte zostaną 1 października b. r. Jeszcze tylko kilka miejsc wolnych. Wszyscy słuchacze otrzymają bezpłatnie całkowity materiał naukowy. Honorarium zostało o 1/20 niższe. Dla niezdolnych oraz inwalidów wszelkie ulgi i ułatwienia.

Informacje i prospekta bezpłatnie.

Przyjmuje się
do ostrzeżenia i renowacji brzytwy nożyczki, szczyrki, noże kuchenne itp. firma Z. Szczepanowicz & Zubikowska, Kraków, pl. Maryacki 9. Na składzie posiadamy doborowy towar nożowniczy. 1660

2 zdolnych robotników na masowy wyrób palników prymusowych, którzy w tym dziale byli już czynni, przyjmą Bracia Tokarze, Kraków, Podgórze, ul. Wielicka 1. 7.

Rajsbret
z rajszyną oraz różne powieści niemieckie i francuskie do sprzedania. Starowiślna 53, II. p. ofiary drzwi na lewo, od 1—3.

Wydawca: Ignacy Daszyński. Redaktor: Stanisław Baran.

„MURANY”
Fabryka wyrobów stolarskich w Krakowie, Spółka z ogr. odpow. przyjmie zdolnego pałacza do kotła parowego.

NOWOSC!!
FELINA niezawodny płyn przeciw łupieżowi, wypadaniu, na porost włosów, oraz YNMOL otątki na piękność cery do nabycia w DROGU RYJ LINKA KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 1.

OSTRZENIE NAPRAWĘ I NIKLOWANIE INSTRUMENTÓW CHIRURGICZNYCH

NOŻY, NOŻYCZEK, BRZYTEW, SCZYRÓWKÓW, MASZYNEK DO MIĘSA, NOŻY INTROLIGATORSKICH itp. WYKONUJĄ NAJTAJNIEJ DOSTAWCY: KLINIK U. J., SZPITALI KRAJOWYCH, WOJSK POLSKICH itp.

STANISŁAW BARAN I S-KA
FABRYKA INSTRUMENTÓW CHIRURGICZNYCH I WETERYNARYJNYCH
KRAKÓW, ULICA SŁAWKOWSKA L. 6.
Obsługa fachowa. Dla szpitali i odsprzedawców ceny hurtowni. Dostawa odwrotna!

Wydawca: Ignacy Daszyński. Redaktor: Stanisław Baran. Adres: Kraków, Dunajewskiego 5. Telefon 1310.